

Warszawa, 13 maja 2022 roku

Sprawa: pismo nr VII.053.3.2022.DZ
z 11 kwietnia 2022 r.
Znak sprawy: PT1.055.1.2022

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w nawiązaniu do Pana pisma nr VII.053.3.2022.DZ z 11 kwietnia 2022 r. skierowanego do Prezesa Rady Ministrów¹ w sprawie zmiany § 10bd rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych², przedstawiam następujące wyjaśnienia.

W związku z wojną w Ukrainie wiele podmiotów gospodarczych angażuje się w przekazywanie darowizn towarów lub oferowanie nieodpłatnych usług w celu pomocy ofiarom tego konfliktu. Uzasadnione stało się zatem wprowadzenie nadzwyczajnych rozwiązań podatkowych wspierających te działania również w obszarze podatku VAT.

Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 3 marca 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych³ wprowadzono czasowe – od 24 lutego do 30 czerwca 2022 r. – stosowanie obniżonej stawki VAT w wysokości 0% dla nieodpłatnych dostaw towarów oraz nieodpłatnego świadczenia usług na cele związane z pomocą ofiarom skutków działań wojennych na terytorium Ukrainy.

Zgodnie z wprowadzonymi przepisami, stawka 0% ma zastosowanie do darowizn wszelkiego rodzaju świadczeń, które mogą się okazać niezbędne do wsparcia pokrzywdzonych w tym konflikcie, dokonywanych na rzecz: Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, podmiotów

¹ Pismo przekazane przez Biuro Prezesa Rady Ministrów przy piśmie nr BPRM.5032.1.56.2022 (2).JG.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 1696, z późn. zm.

³ Dz. U. poz. 531

lecniczych w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Wskazane podmioty, stanowiące istotne ogniwo w organizacji i dystrybucji pomocy, występują w roli pośrednika w przekazaniu tej pomocy potrzebującym.

Należy również wskazać na funkcjonujące w krajowym systemie VAT preferencje w zakresie tego podatku dla określonych darowizn towarów, wprowadzone już wcześniej, przed rozpoczęciem konfliktu zbrojnego w Ukrainie.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 16 ustawy o podatku od towarów i usług⁴, zwolnione od podatku są nieodpłatne dostawy towarów, których przedmiotem są produkty spożywcze, z wyjątkiem napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2% oraz napojów alkoholowych będących mieszaniną piwa i napojów bezalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5%, jeżeli są one przekazywane na rzecz organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z przeznaczeniem na cele działalności charytatywnej prowadzonej przez tę organizację. Preferencja ta dotyczy darowizn wszystkich produktów spożywczych, z wyjątkiem wskazanych napojów alkoholowych, pod warunkiem spełnienia wskazanych w art. 43 ust. 12 ustawy o VAT wymogów dokumentacyjnych.

Ww. zwolnienie może być stosowane z jednoczesnym zachowaniem prawa do odliczenia podatku VAT naliczonego u darczyńcy z tytułu nabycia wskazanych produktów będących następnie przedmiotem darowizny (art. 86 ust. 8 pkt 3 ustawy o VAT).

Przepisy w zakresie podatku VAT umożliwiają zatem stosowanie preferencji w odniesieniu do różnych form niesienia pomocy.

Na zakończenie dodam również, że w ramach tarczy antyinflacyjnej 2.0⁵ wprowadzono od 1 lutego 2022 r. do 31 lipca 2022 r. m.in. obniżkę stawki VAT do wysokości 0% na żywność⁶ objętą 5% stawką podatku VAT.

Zapewniam, że resort finansów na bieżąco monitoruje sytuację. W razie uzasadnionej potrzeby dalszych działań nie jest wykluczone wprowadzenie kolejnych zmian w omawianym obszarze.

⁴ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 685, z późn. zm.)

⁵ Ustawa uchwalona na podstawie poselskiego projektu ustawy z 13 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 196)

⁶ Towary wymienione w poz. 1–18 załącznika nr 10 do ustawy, inne niż klasyfikowane według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług w grupowaniu usług związane z wyżywieniem (PKWiU 56)

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Finansów

Sekretarz Stanu

Artur Soboń

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Biuro Prezesa Rady Ministrów (dot. pisma nr BPRM.5032.1.56.2022 (2).JG)